

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Qiryah ne'emanah

kolel Nevi'im u-khetuvim

Sefer Yesha'yah

Shelomoh ben Yitshaq

Fyorda, 5567 [1806/1807]

בי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9839

ישעיה יא יב

מז

משלוח ידם ובגני עמון משמעתם : (טו) והחרים יהוה את לשון ים מצרים והניף ידו ער הנהר בעים רוהו והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים : (טז) והיתה מקלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים :

יב (א) ואמרת ביום ההוא אודה יהוה פי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני : (ב) הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד פי עזי

ר ש י

משתמעין להן מקצלין מנחתם עליהם : (טו) והחרים • ליצשו כדי שיעזרו בו גליות ישראל ממצרים : על הנחר • נהר פרת לעבור בו גליות אשור : צעים רוהו • אין לו דמיון במקרא ולפי הענין יפתר בחוק רוחו : לשבעה נחלים • לשבעה גזרים לעבור בו שבע גליות האמורות לנועלה מאשור וממצרים וגומר • ומחיי הים אינו מאותו נד : והדריך • בתוכו את הגליות : צנעלים • צינעה : (טז) והיתה מסילה • בתוך הים לשאר עמו :

יב (א) ואמרת • בראותך את האומות נדונין לחרפות ולדרהון : אודך כי אנפת בי • והגליתני וכפר גלותי עלי ועתה נרצה עוני וישב אפך ותנחמני ויונתן תירגם אודך ה' כי חטאתי לך ועל כן אנפת בי ולולי רחמיך לא הייתי כדאי לשב אפך ולנחמני והנה שב אפך ממני : (ב) עזי וזמרת יס ה' • עז ושנת של הקדוש

מבלל יופי

צדק נהר, וכן המנהרות אשר בהרים שפירושו מערות : הרה, ענינו פשט, או פירושו השליך לדעת ר' יהודה מן ידו אליה בתעורת היו"ד בה"א : (ט) דעה, מקור לא שם מפני מלת את : (י) אשר עומד, פירושו אשר יהיה עומד ציוס ההוא שהוא יוס קנון גליות : כבוד, חסר ב"ת השמוס, רוצה לומר בכבוד : (יד) ועפו בכתף, ענינו נד ופאה, והוא מוכרת, כן פירש בשרש כתף, ובשרש עוף כתב כי ועפו ענין תנועה כמו בעיפפי חרבי על פניהם לפירוש השני, וכן בדברי רבותינו ז"ל אין מדליקין בצרי מפני שהוא עף כלומר פירח וכד וכתב הכה והנה, וכן אמרו רבותינו ז"ל היתה מעופפת בזמן שכתפי' כונעות בקן חייב לשלח כלומר מתנועעת שאינה עפה אלא קרוב לעיפה ומלת בכתף סמוכה כלומר ינועו ישראל לרוז פלשתים לשלול שלל ולבחו בו, ובפי' ענין עיף ויגע בלומ' יהיו עיפיים מהכות בכתף פלשתים ומלת בכתף סמוך ואע"פ שלא בא כדרך הסמיכות כי הי' לו לומר בכתף בשש נקודות, וכתב בן אשר כי בא בן בעבור פ"א פלשתים לתקן הקריאה : (טו) בעים, תפרש לפי ענינו בתוקף רוחו שילך עליו ויבשהו ושרשו עים ואין לו חדר במקרא ובשרש נעה פי' אחר וכן בשרש עים : [ובשרש נעה נעים רוחו חסר ב"ת השירות ומשפטו בנעים והמ"ס נוספת כמ"ס ריקס, ופירושו בנקשת רוחו כלומר ברכונו, והוא הענין נבעו מצפוניו חרנים ויבקש ובעא, ובשרש עים פירש בשם הרמ"ק נעים מן לעי השדה שפירושו גל ויהי' נעים כמו בגלם כלומר בגלי הים והנהר יניף ידו ורוחו ל"ש] : (טז) מסלה, ענינו ההרסה וההגנה ולפי רוב הרגילות בתקרת האבנים והרמת המכשולות מן הדרך נקראת הדרך עצמה מסלה ולדעת הריק"ס שמרימים הדרך באבנים שמשמין בה :

ישעיה יב יג

עֲזִי וְזַמְרַת יְהוָה יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה : (ג) וּשְׂאֵבֶתָם מִיָּם בְּשִׁשׁוֹן
מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה : (ד) וְאִמְרָתָם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדִי לַיהוָה קְרָאוּ
בְּשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עַל־לִחְיוֹ הַזְּכִירוּ בִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ : (ה) זְמְרוּ
יְהוָה בִּי גֵאוֹת עֲשׂוּהָ מִיַּדְעַת מוֹדַעַת קְרִי זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ : (ו)
צְהִלֵי וְדַגֵּי יִשְׁבֶּת צִיּוֹן בִּי גְדוֹל בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל :

יג («) מִשָּׂא בְּכָל אֲשֶׁר הָזָה יִשְׁעֵיהוּ בְּךָ אֲמוּנָה : (ב) עַל הַר־
נִשְׁפָּה שְׂאוֹנִים הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הַנִּיפּוֹ יָד וַיָּבֹאוּ פְתָחַי
נְדִיבִים : (ג) אֲנִי צִוִּיתִי לְמַקְדָּשָׁי גַם קְרָאתִי גְבוּרֵי לְאִפִּי עַל־יְדֵי
גְּאוֹתַי : (ד) קוֹל הַמּוֹן בְּהָרִים דְּמוֹת עַם־רַב קוֹל שְׂאוֹן מִמְּלָכוֹת
גְּוִיִּם נֶאֱסָפִים יְהוָה צְבָאוֹת מִפִּקֹּד צְבָא מְלַחְמָה : (ה) בָּאִים

מֵאֶרֶץ

ר ש י

הקדוש ברוך הוא היה לנו לישועה • ואין לפרש עוזי עוז שלי שלא מנינו במקרא
עוזי נקוד חטף קמץ אלא שורק עוזי חוץ משלשה מקומות שהוא סמוך אלל וזמרת
ולא וזמרת כמו וזמרתתי אלא על כרחך וזמרת דבוק הוא לתיבה שלאחריו לכך אני
אומר שאין יו"ד של עוזי אלא כמו יו"ד של שוכני סנה : יו"ה • עד הנה היה שמו
חלוק ובמפלתו של עמלק נעשה שלם וכן הוא אומר כי יד על כס יוה אין הכסף
שלם ואין השם שלם עד שתהא מלחמה לה' בעמלק : ויהי לי לישועה • כמו היה לי
לישועה ודרך מקראות לדבר כן כמו ואשר לא שם לבו וגומר ויעזב את עבדיו ואת
מקנהו ועוד בדברי הימים ובני ישראל היושבים בערי יהודה וימלך עליהם רחבעם
היה לו לומר מלך עליהם רחבעם : (ג) ושאתם • ותקבלון חולפן חדת :
(ד) מומעיני הישועה • כי ירחיב לבם על ידי ישועה הצאה להם ויתגלו להם
רזי התורה שגשגתהו בגלות על ידי הצרות : עלילותיו • מעלליו : הזכירו • לשבח
כי נשגב הוא :

יג (א) משא צבל • משאוי פורענות שעל צבל : (ב) על הר נפתה שאו גם •
להקצין על הר שקט ובוטח בשופי שאו גם לגוים והרימו קול לנגצנים שיצאו
עליו : הניפו להם יד • לרחוקים שאין יכולים לשמוע ויראו אות הנפת היר ויצאו
צפתחי נדיבים של שרי צבל : פתחי • כמו צפתחי כמו ותשצצית אביה הנפתרצבית
אביה ומנחם בן סרוק פתר חרבות כמו והמה פתיחות : (ג) אני צויתי למקודשי •
שיצאו ויתחילו להתגרות בהם והם פרס ומדי אנשי כורש ודריוש שזמנתים לכך :
קראתי גבורי לאפי • לעשות חרון אפי בהם שהם עליזי גאותי שאני מתפאר בהם :
(ה) וכלי זעמו • הם גבורי מדי ופרס : לחבל כל הארץ • של צבל : (ו) כשוד •
כיום